

Intelligens polimerek

Karajos András, Takács Anikó, Tőke Péter, Varga Ferenc

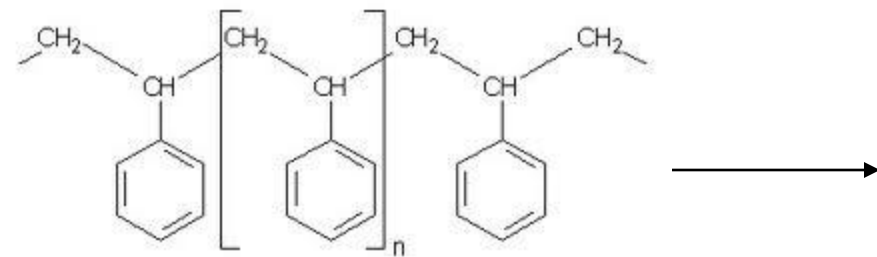
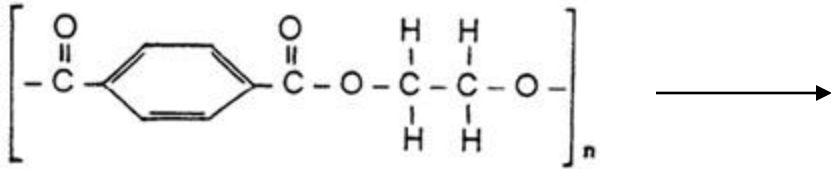
Témavezetők: Osváth Zsófia, Szabó Ákos

2012. júl. 06.

Polimerek

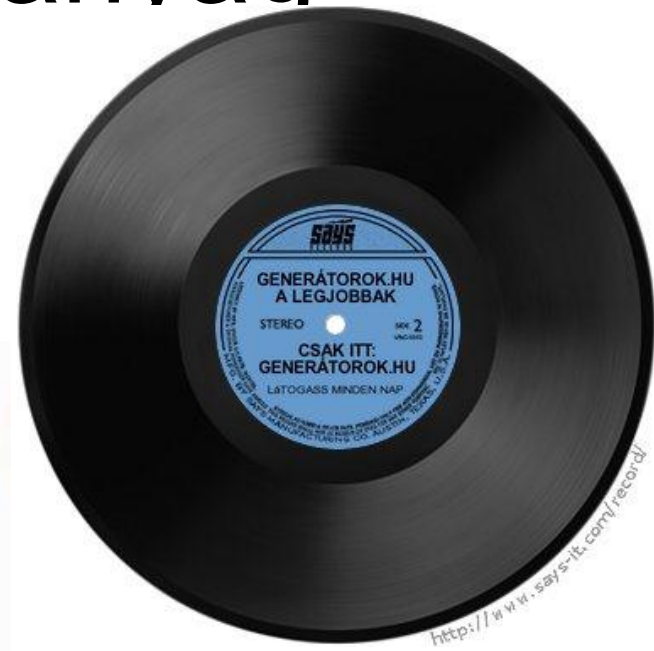
- Polimerizáció
- Monomer-polimer
- Poliaddíció, polikondenzáció
- Hőre lágyuló, hőre keményedő
- Homo-, ko-, ter-, multipolimerek

Néhány műanyag

És még több műanyag

- Polikondenzációs:
  - poliamidok, nylon, bakelit..

- Poliaddíciós:
  - PVC,teflon, polietilén...

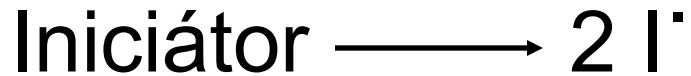
Intelligens tulajdonságok

- Intelligencia manifesztálódása
- Miért jó? Mire jó?
- Gélüveg, gyógyszer, stb.
- Kísérlet

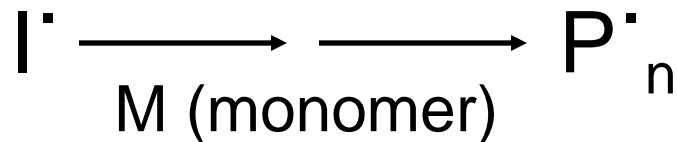

Gyökös polimerizáció

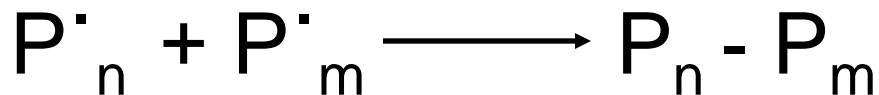
Iniciálás:

Láncnövekedés:

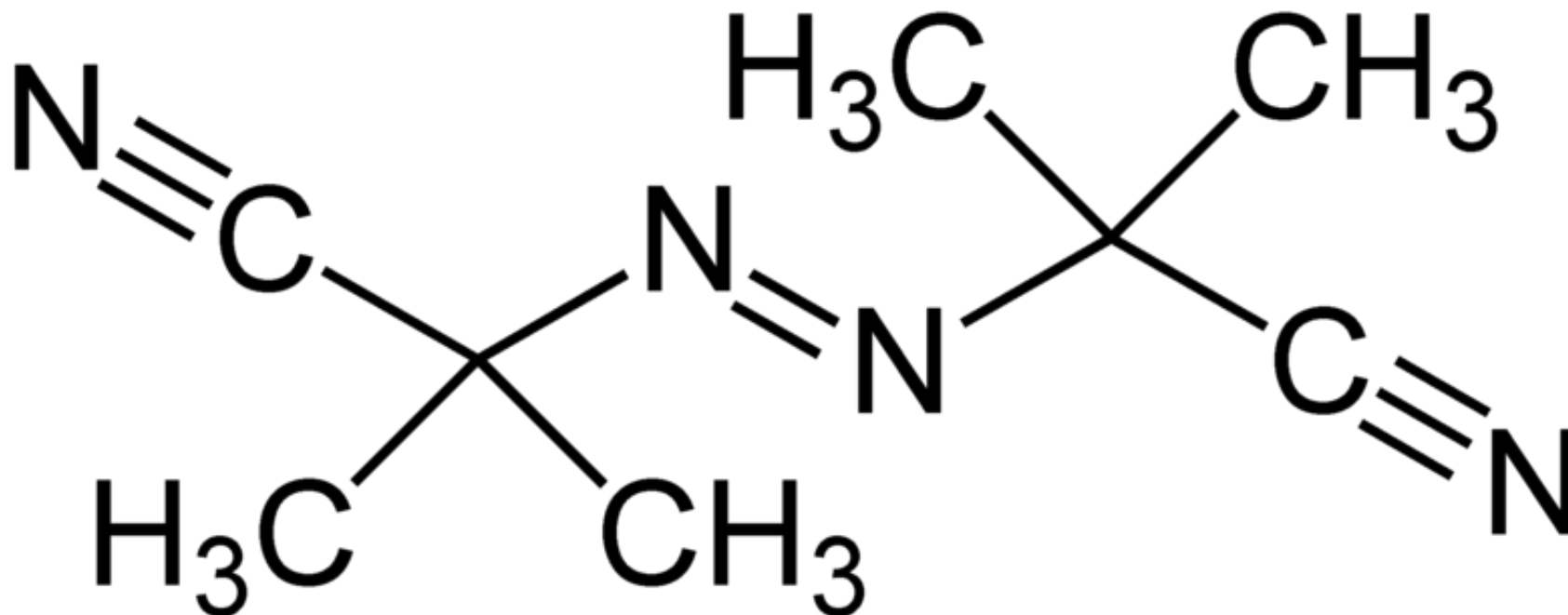

Lánczáródás:

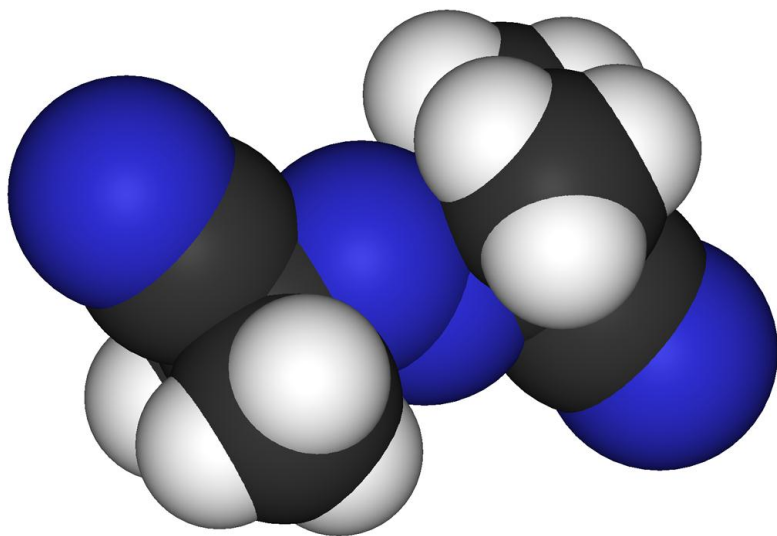
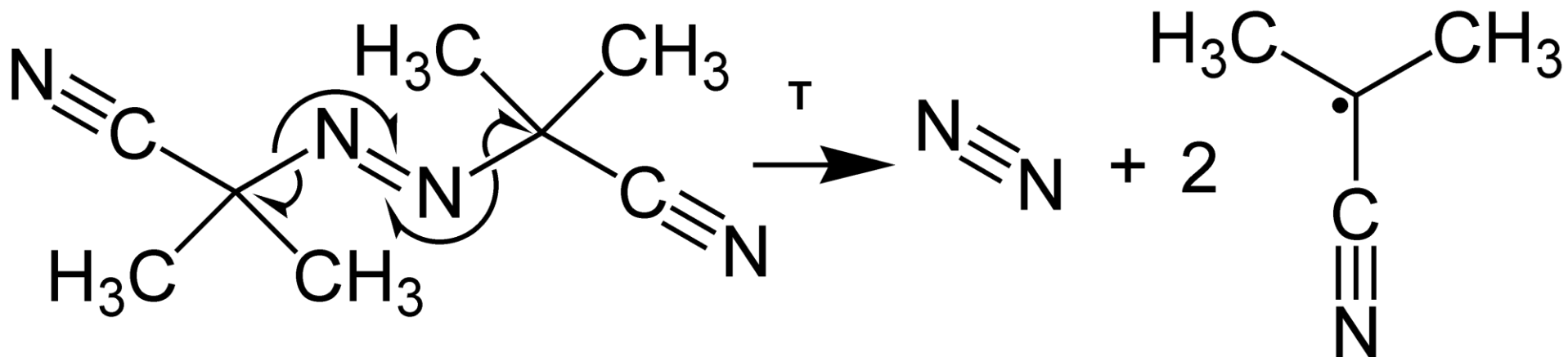
Növekedésre
képtelen lánc

Iniciátor: AIBN

AIBN = azo-bisz-izobutiro-nitril

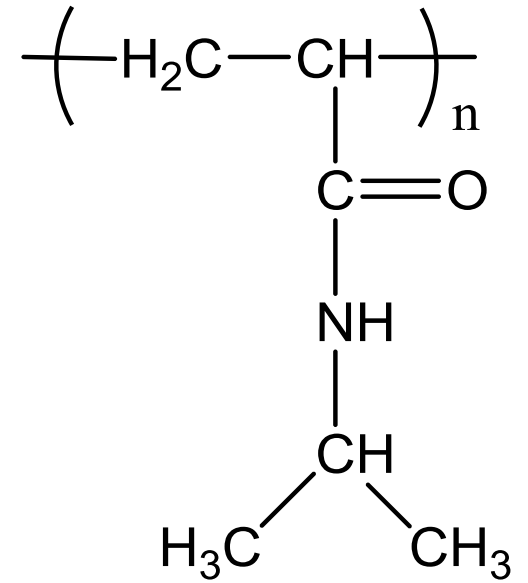
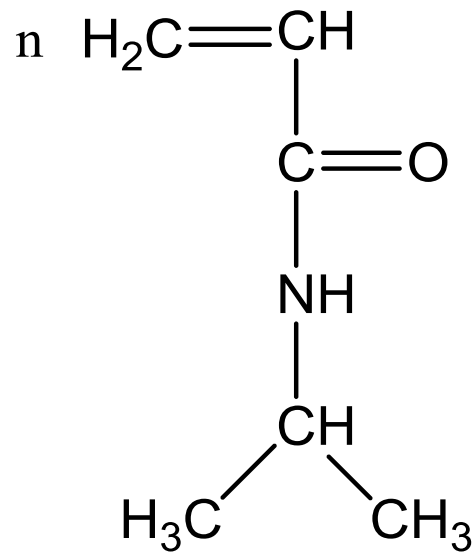
- Bomlás → szabadgyökök

Izobutiro-nitril gyök

Lineáris PNIPAAm előállítása

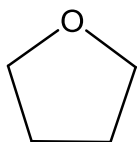

NIPA = N-izopropil-akrilamid

PNIPA = poli(N-izopropil-akrilamid)

Bemérések

- 2 g NIPAAm
- 0,029 g AIBN
- 16 ml THF

12 óra reakcióidő

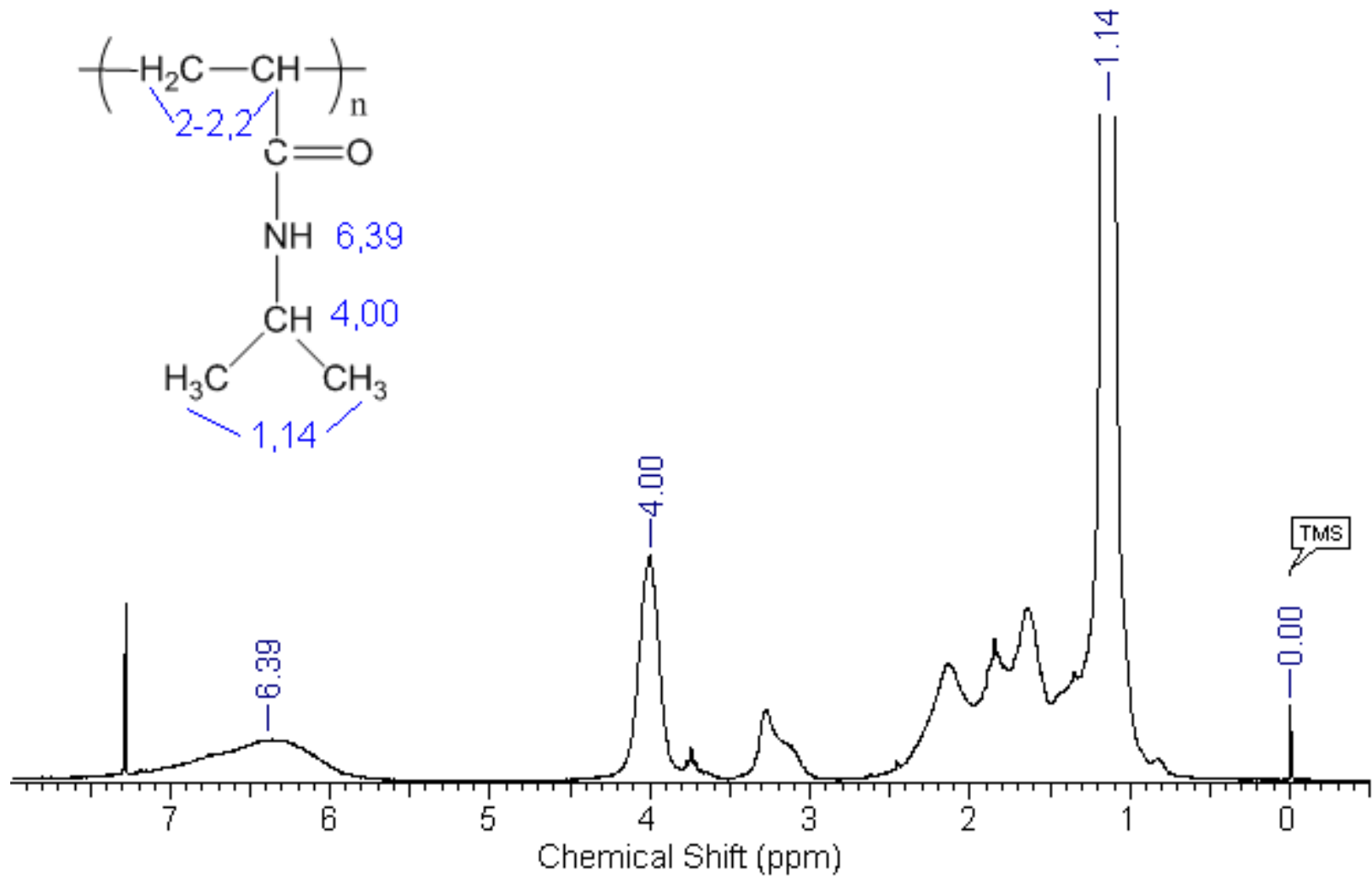
60 °C

*Ar atmoszféra
tisztítás*

THF = tetrahidrofurán

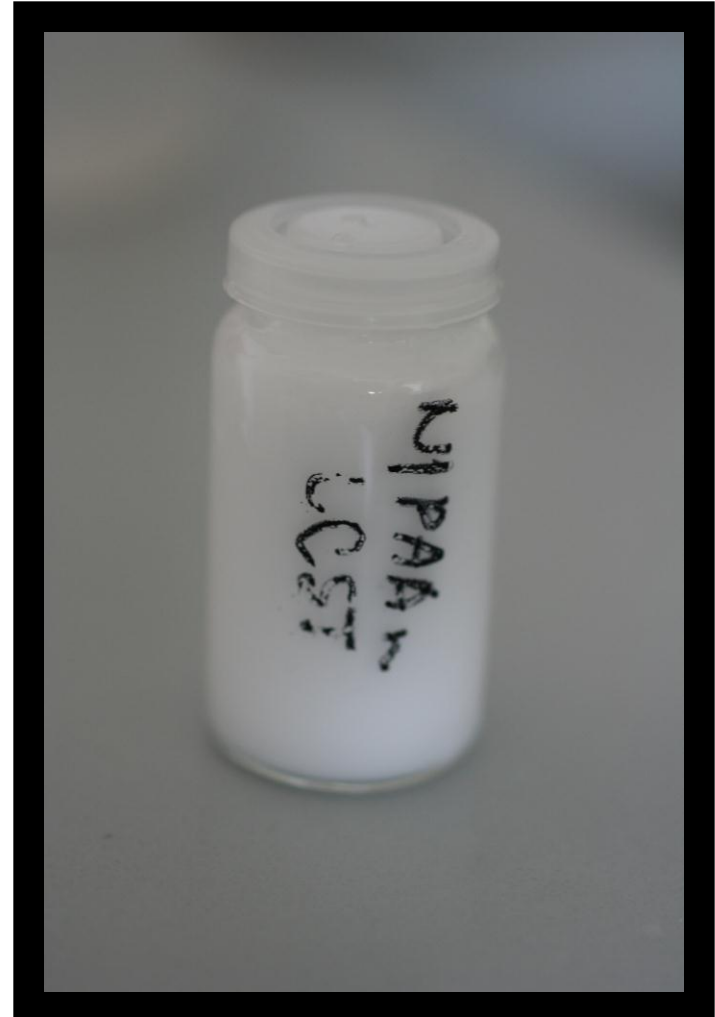
PNIPAAm NMR mérés

Intelligens viselkedés

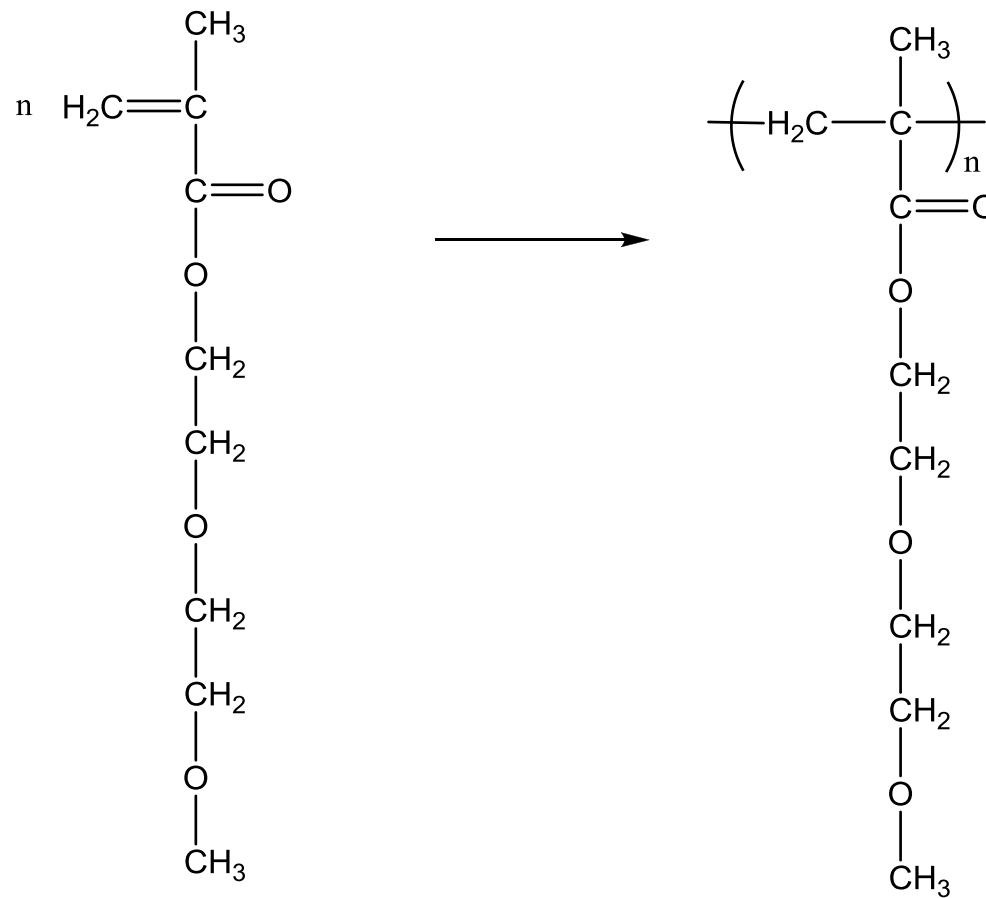

alacsony T

magas T

Lineáris P(EO)₂MA előállítása

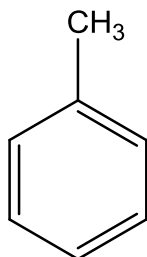

EO₂MA = dietilénglikol-metil-éter-metakrilát

P(EO₂MA) = poli(dietilénglikol-metil-éter-metakrilát)

Reakciókörülmények

- 1g EO₂MA
- 0,017g AIBN
- 4 ml toluol

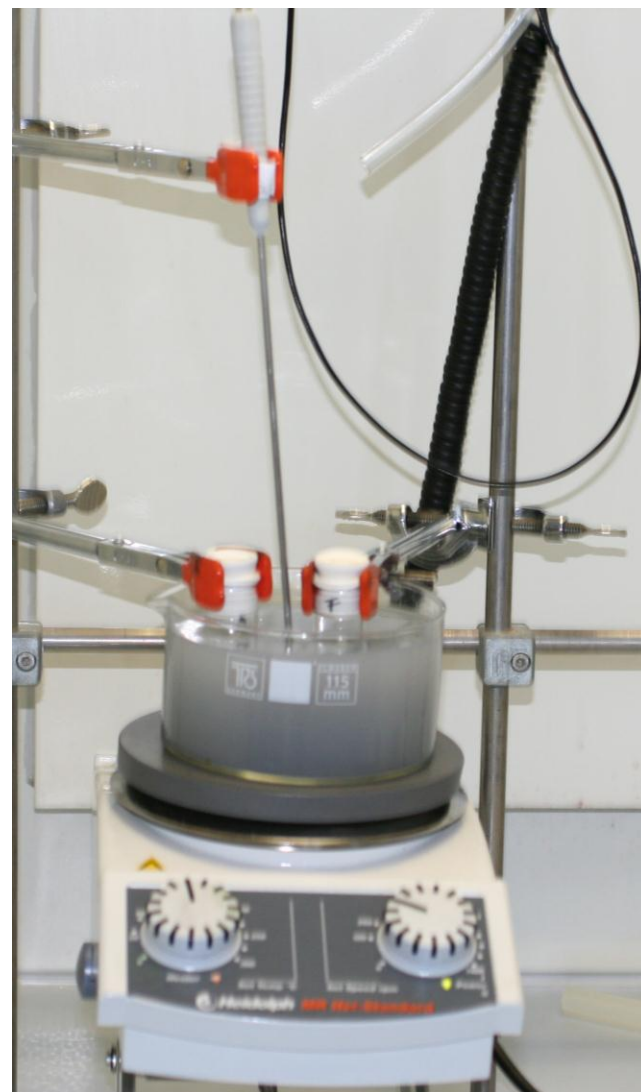

12 óra

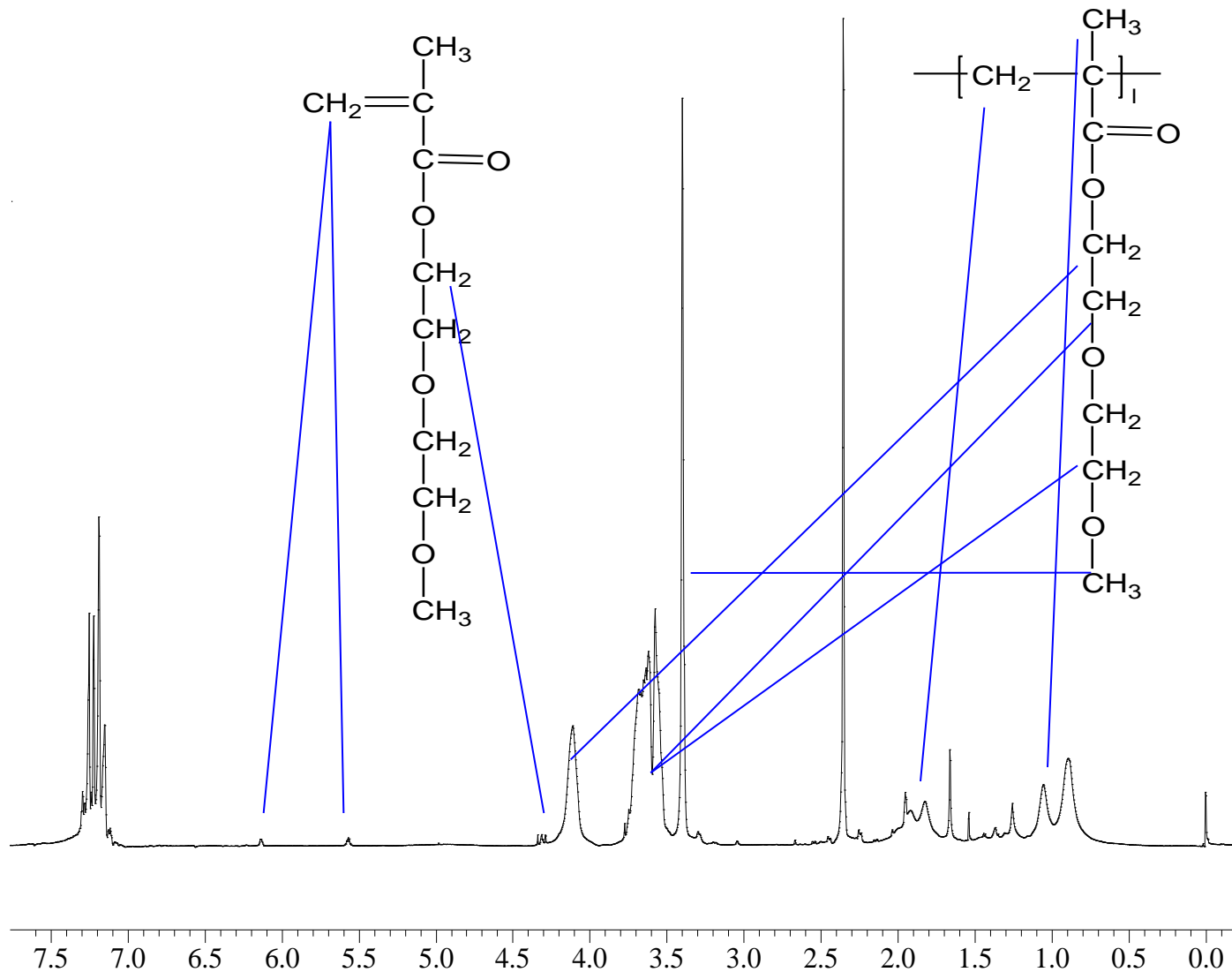
80 °C

N₂ atmoszféra

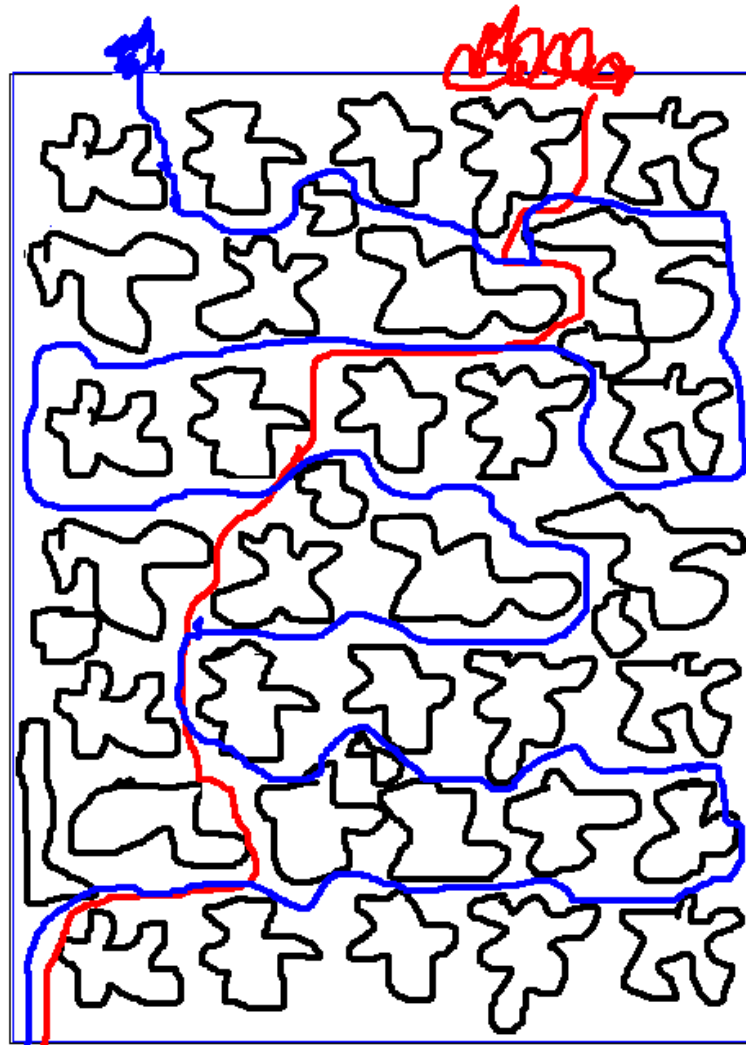
tisztítás

P(EO)₂MA NMR mérés

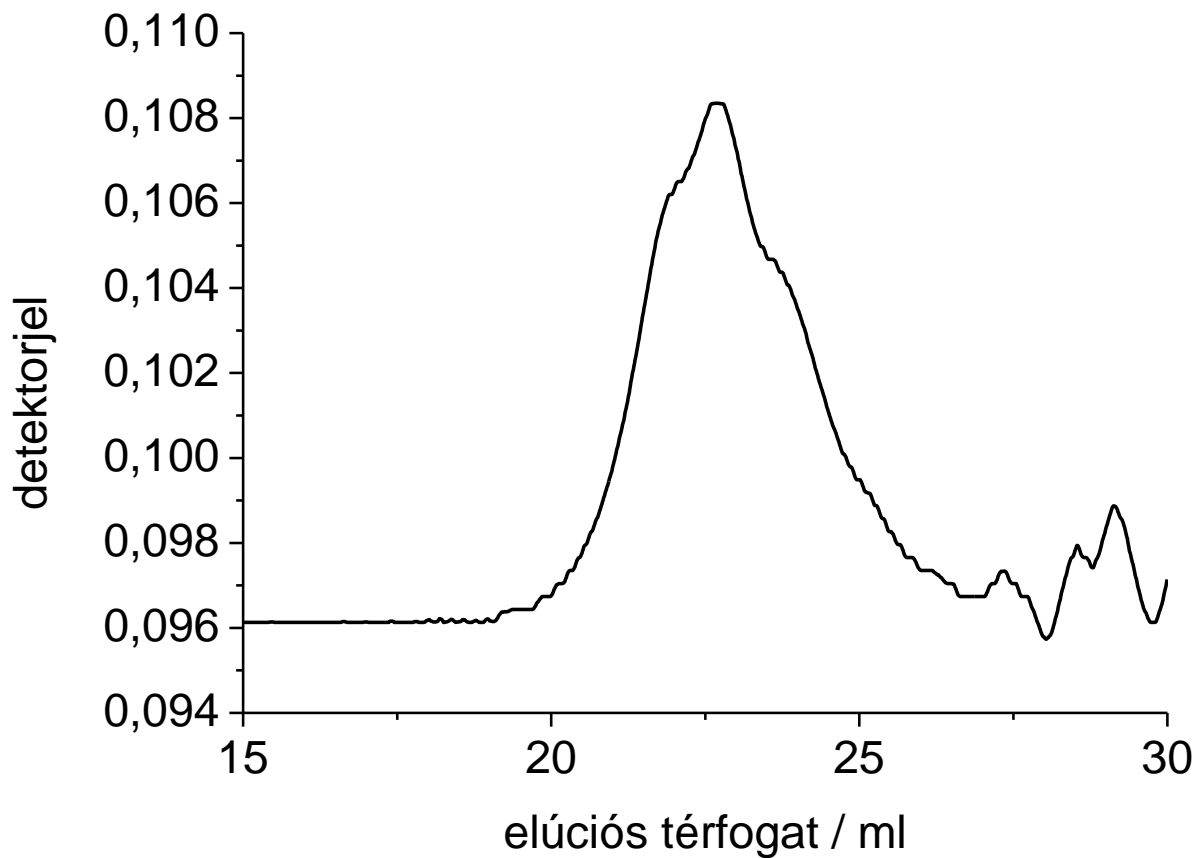

Gél permeációs kromatográfia (GPC) elve

EO₂MA GPC kromatogram

Intelligens viselkedés

alacsony T

magas T

Kopolimer

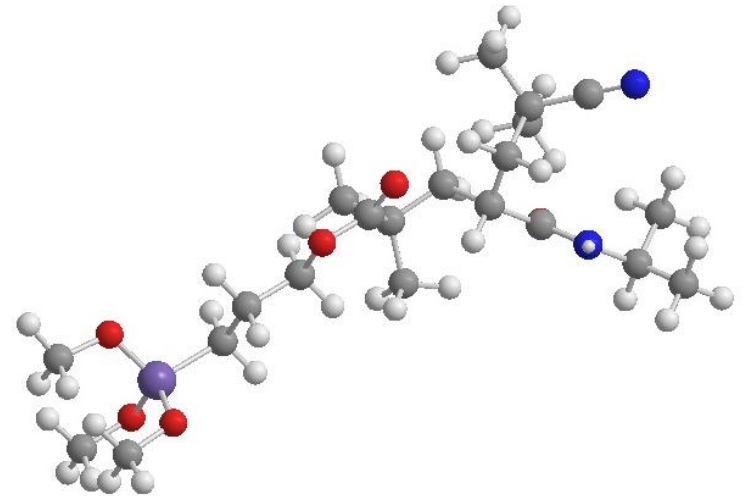
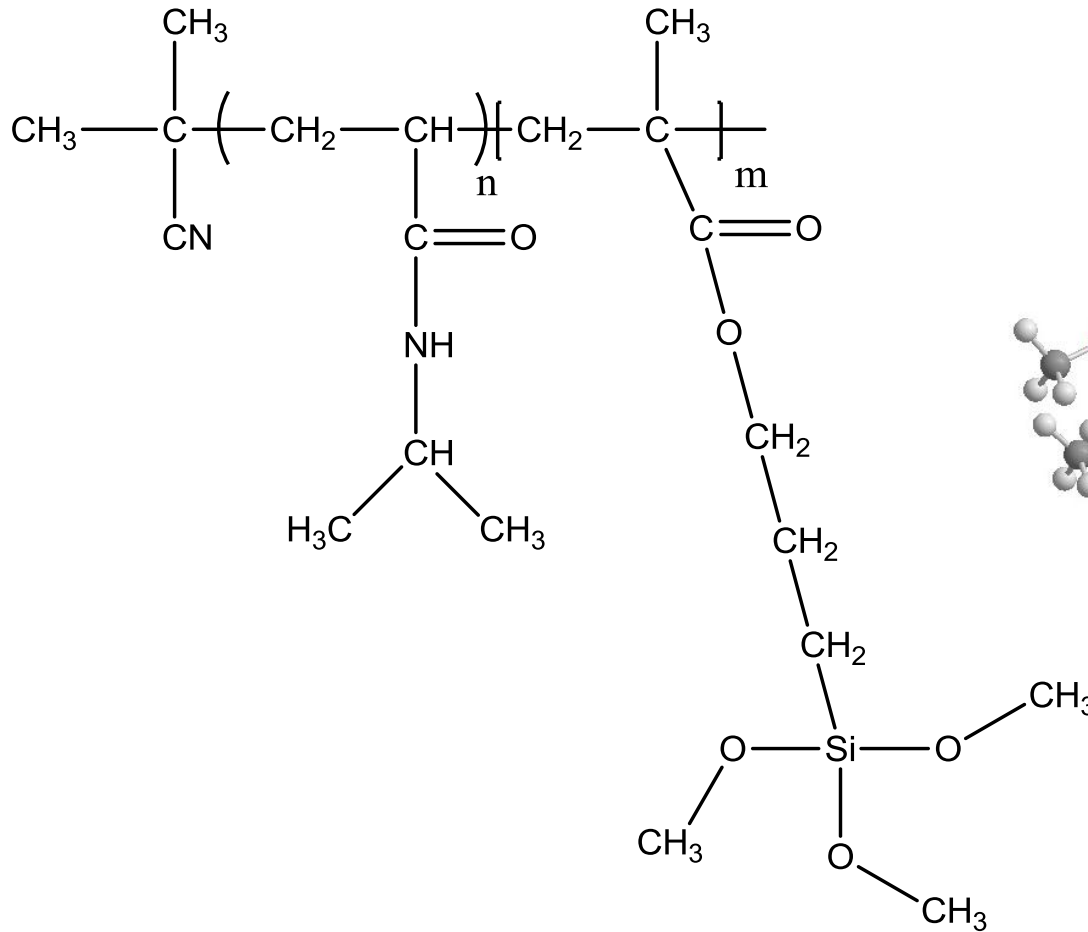
- Többféle monomer
- Blokk, random, stb.

A
A
A
A
A
B
B
B
B
B

A
A
B
A
B
B
A
B
B

PNIPAAm és TMSPMA kopolimer

TMSPMA =
(trimetoxiszilil)propil-metakrilát

AIBN + NIPAAm + TMSPMA

Bemérések

- 1 g NIPA
- 0,029 g AIBN
- 0,084 ml; 0,14 ml TMSPMA

12 óra reakcióidő

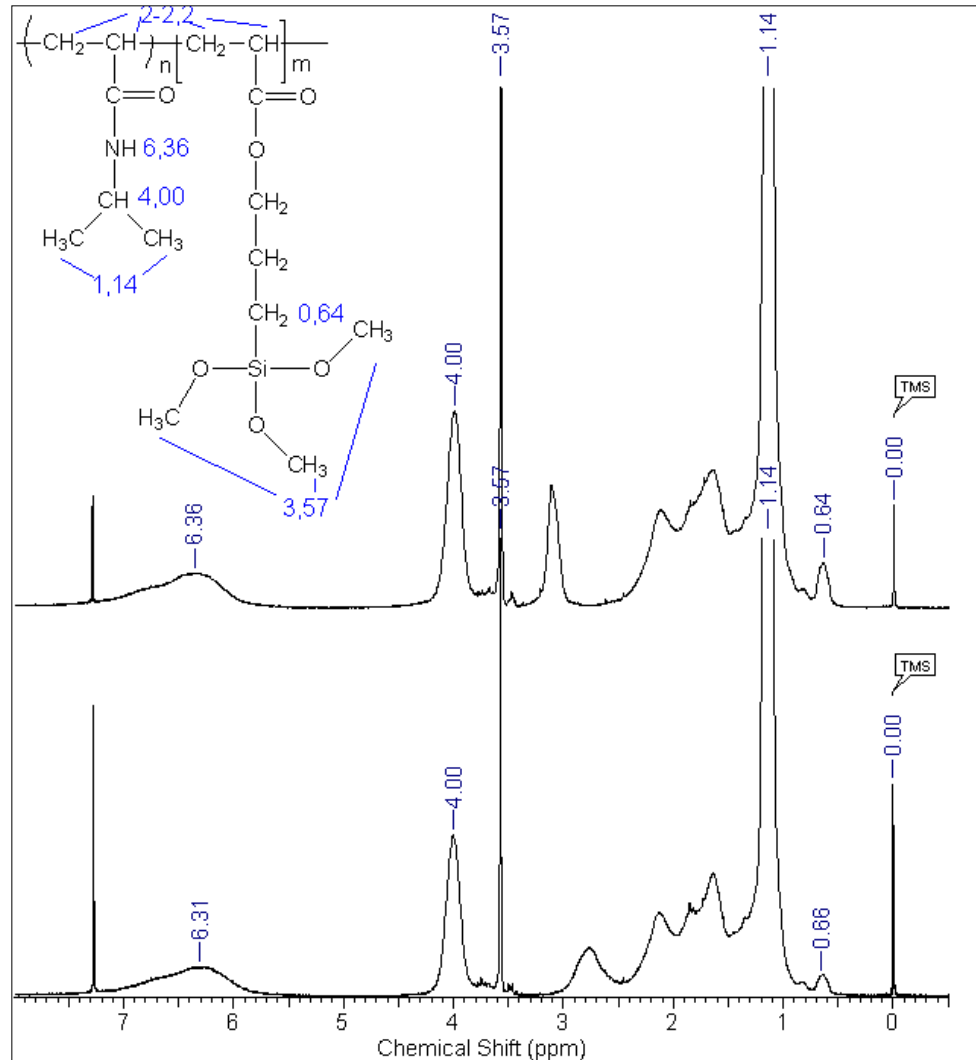
60 °C

Ar atmoszféra

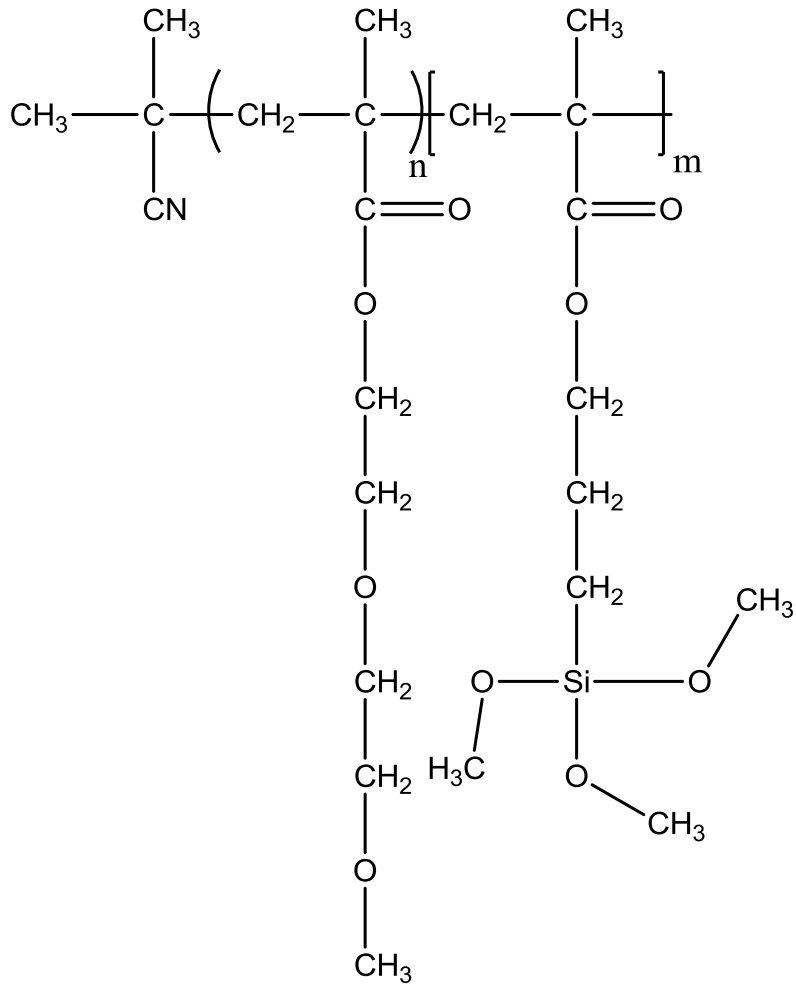
tisztítás

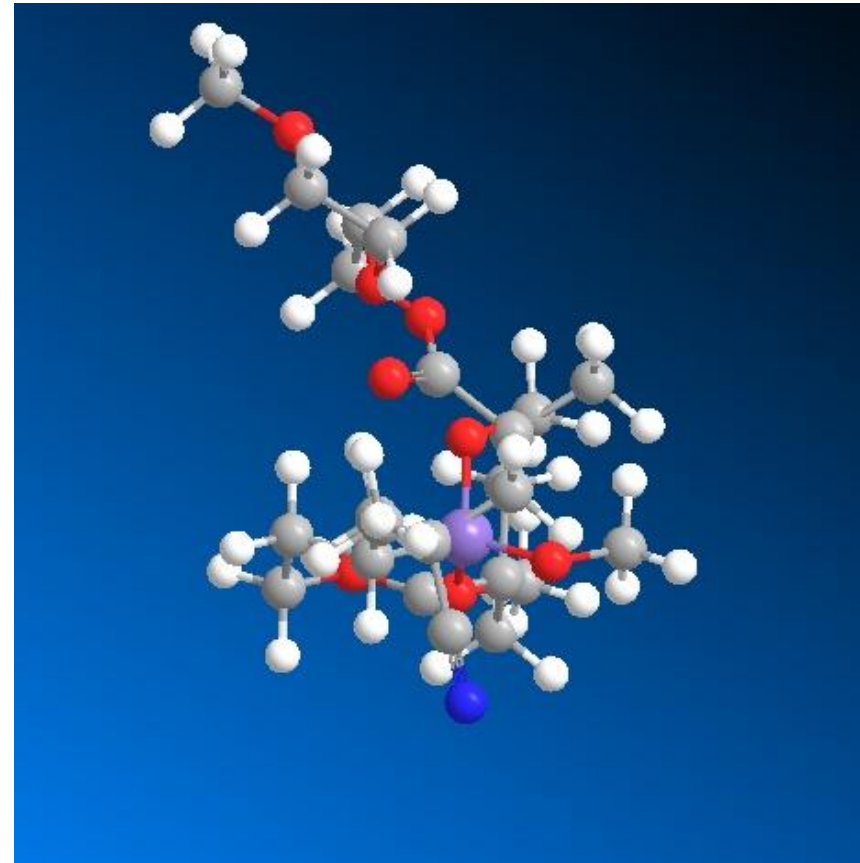
NMR spektrum

EO₂MA TMSPPMA kopolimer

AIBN + EO₂MA+TMSPPMA

TMSPPMA = (trimetoxiszilil)-propilmetakrilát

Bemérések

- 0,98 ml EO₂MA
- 0,0842 ml; 0,0505 ml TMSPMA
- 0,0175 g AIBN
- 4 ml toluol

12 óra

80 °C

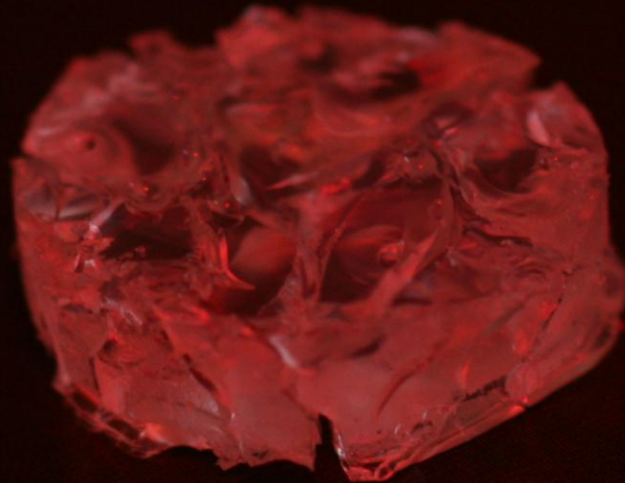
*N₂ atmoszféra
tisztítás*

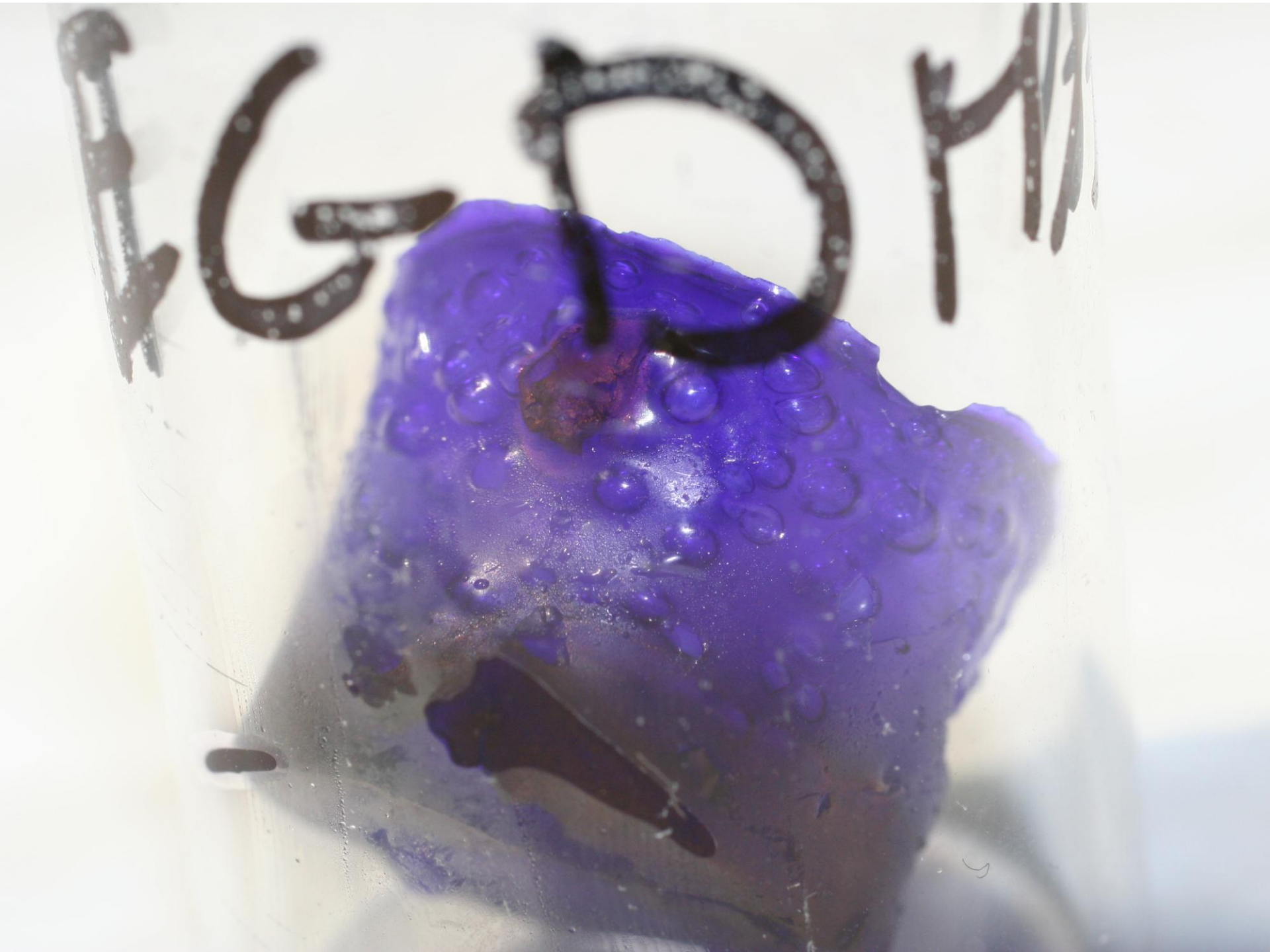

Gélek (Térhálók)

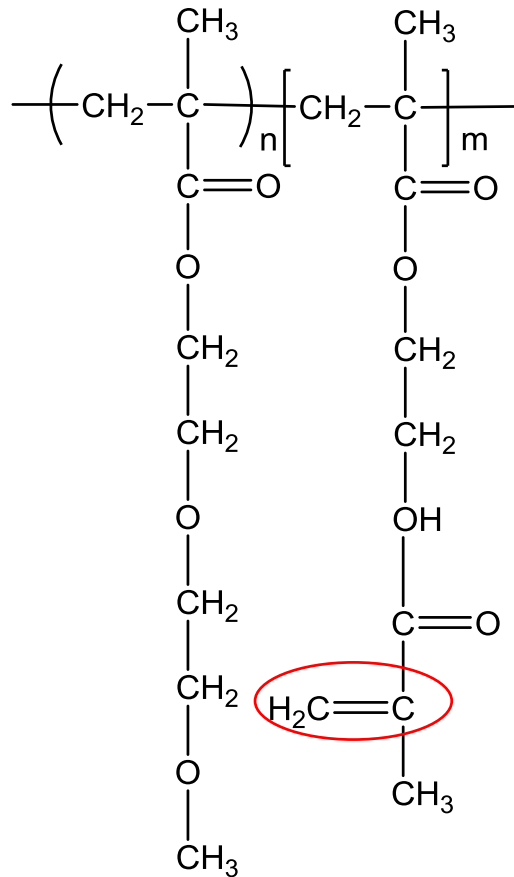
- 3 dimenziós szerkezet
- Felépítés:
  - vázszerkezet: polimer váz
  - kitöltő anyag: oldószer (mobil rész)

EO₂MA-ból és EGDMA-ból képzett gél

gél

EO₂MA = dietilénglikol-metil-éter-metakrilát

EGDMA = etilén-glikol-dimetakrilát

Bemérések

- 0,98 ml EO₂MA
- 0,04 ml EGDMA
- 0,017 g AIBN
- 4 ml toluol

12 óra

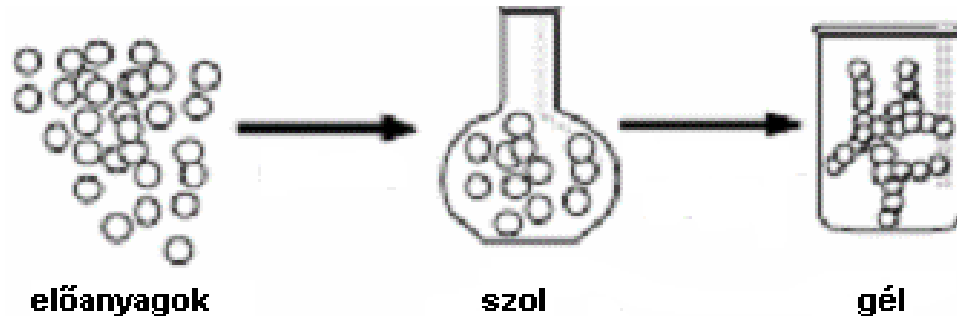
80 °C

*N₂ atmoszféra
tisztítás*

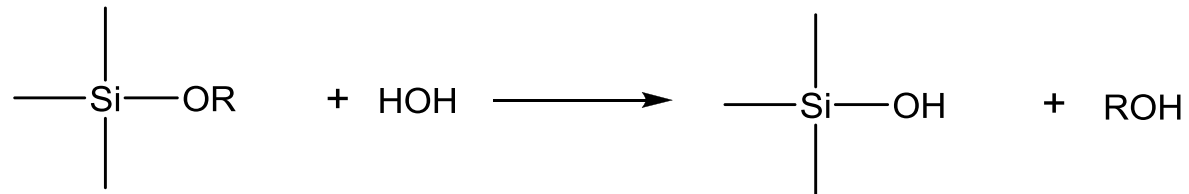
Szol-gél módszer

- Olcsó, egyszerű gélesítési módszer
- Szükség van katalizátorra (savas vagy lúgos)
- Kiindulási anyagok metoxi vagy etoxi csoportot tartalmaznak

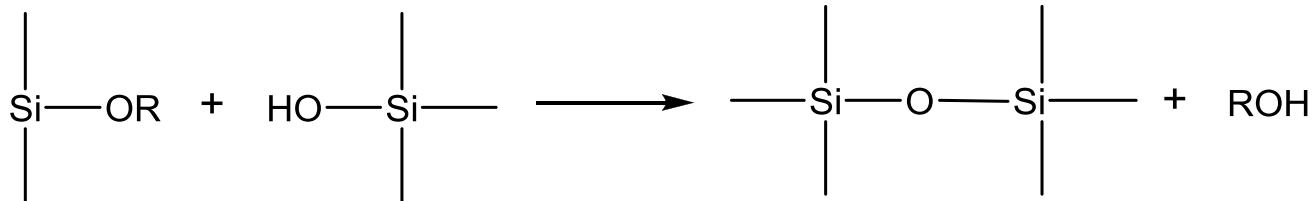
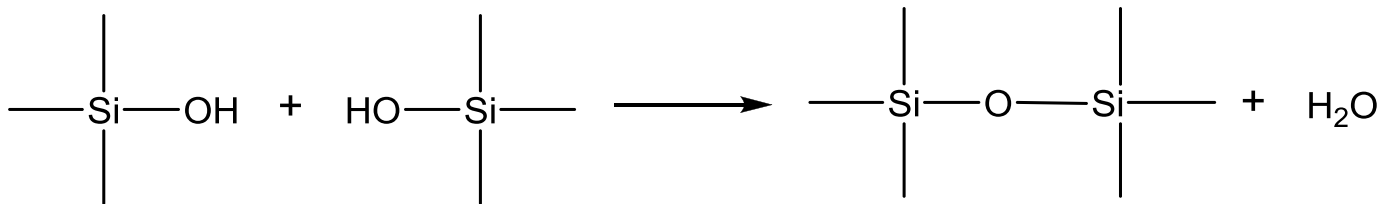

Szol-gél módszer

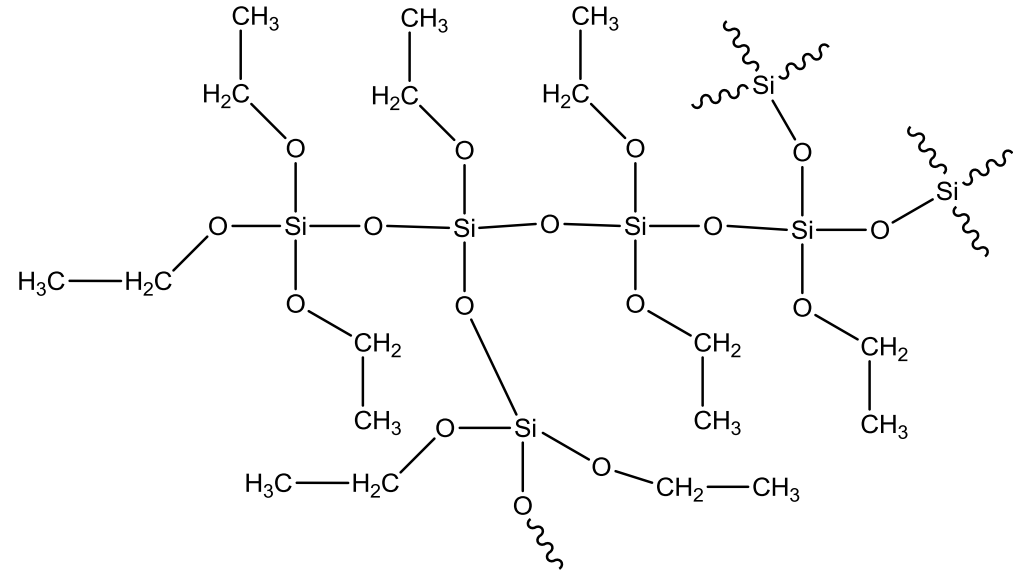
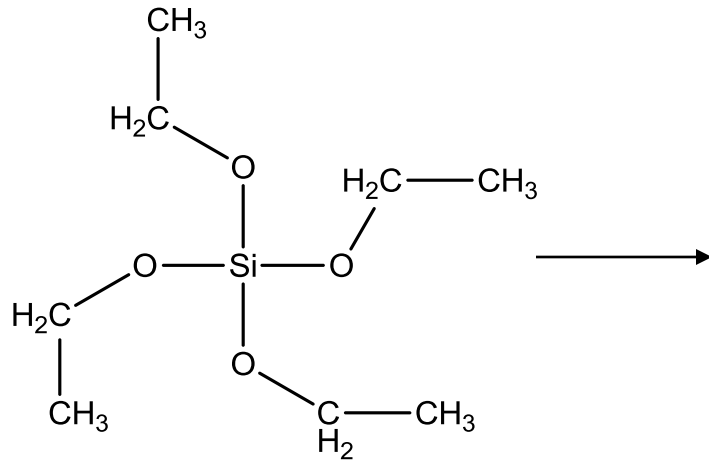
- Hidrolízis

- Kondenzáció

Referenciaként alkalmazott TEOS gélek szintézise

TEOS

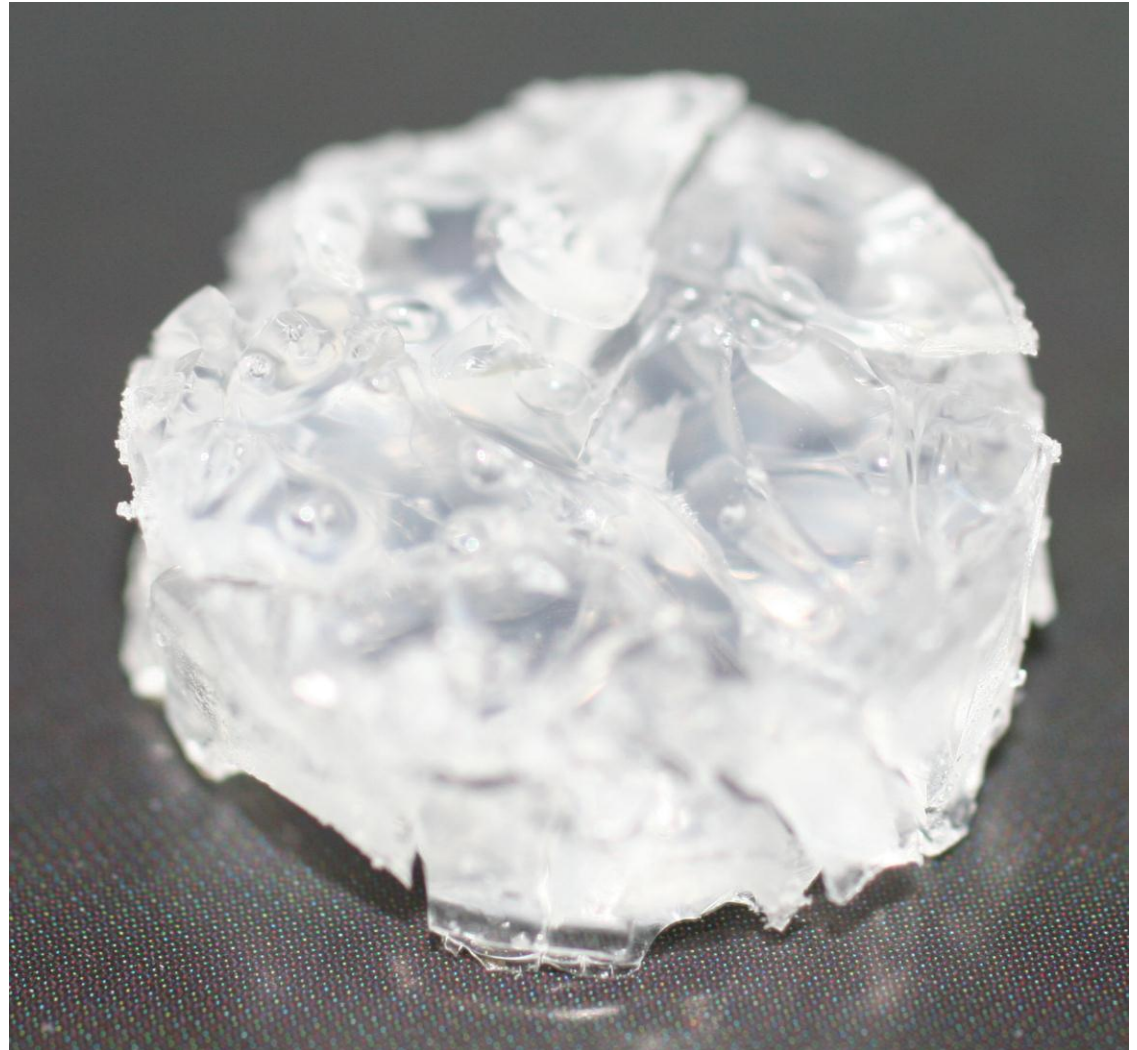

TEOS szeretlen térháló

TEOS =tetraetil-ortoszilikát

Bemérések

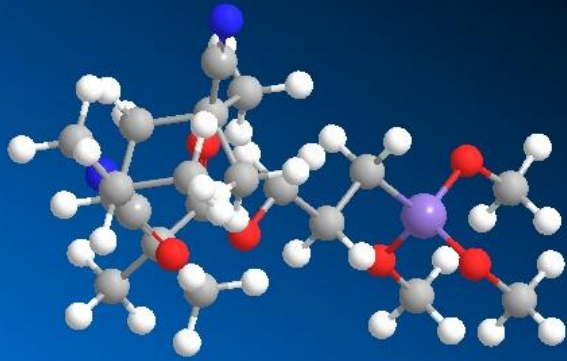
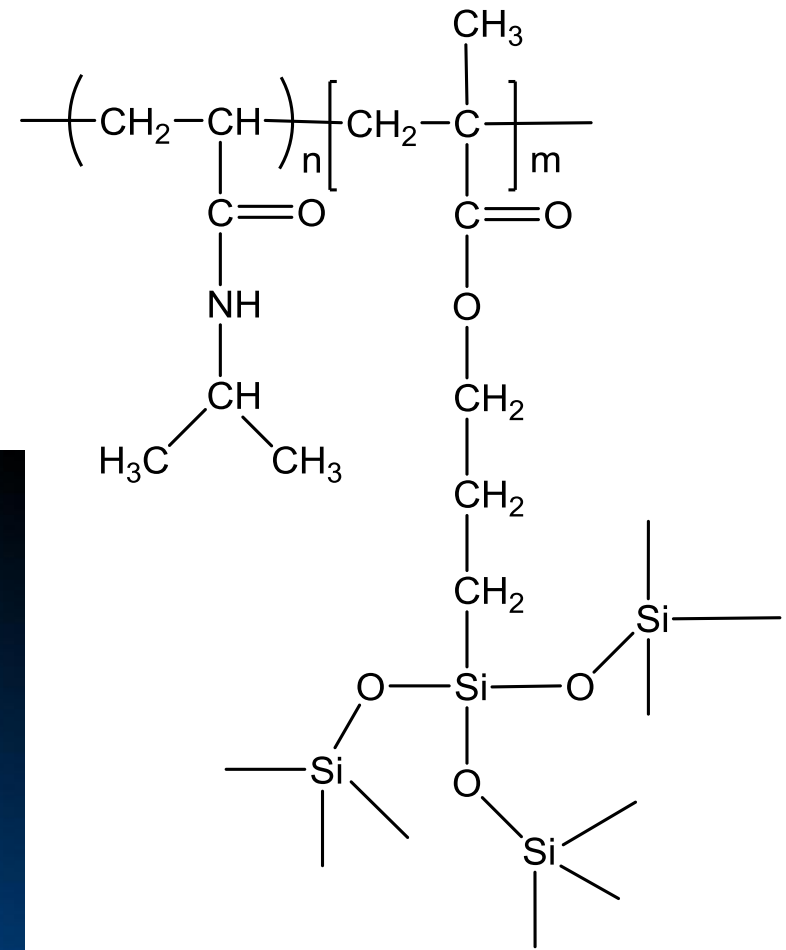
- 1 ml TEOS
- 1,5 ml etanol
- 1 ml víz
- 0,1 és 0,4 ml ecetsav

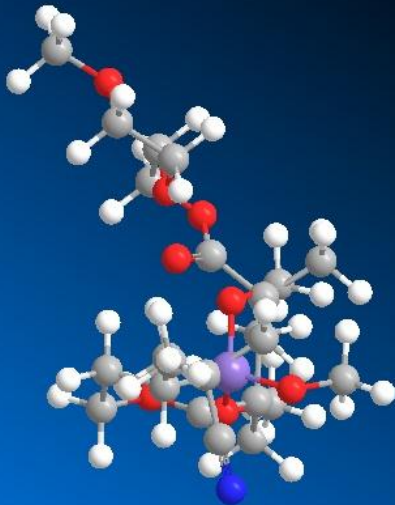
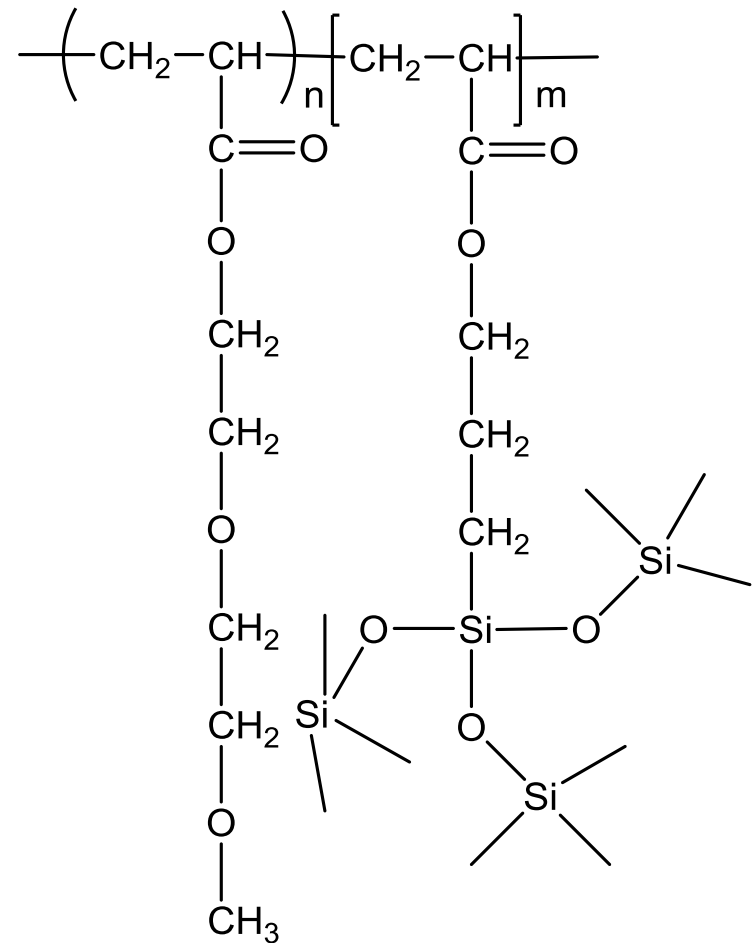
PNIPAAm és TMSPMA kopolimerből képzett gél

- 0,4 g kopolimer
- 1,5 ml etanol
- 1 ml víz
- 0,07 ml ecetsav

EO₂MA TMSPMA kopolimerből képzett gél

- 0,4 g kopolimer
- 1,5 ml etanol
- 1 ml víz
- 0,4 ml ecetsav

Gélek vizsgálata

- Vizes és etanolos indikátoroldatokban
- Koncentráció: 0,001 mol/ml
- Felhasznált indikátorok:
  - Kristályibolya
  - Metilénkék
  - Brómfenolkék
  - Brómklórfenolkék
  - Metilnarancs

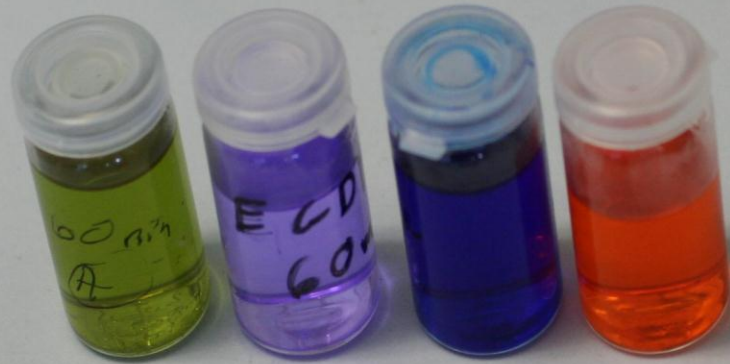

Tapasztalatok

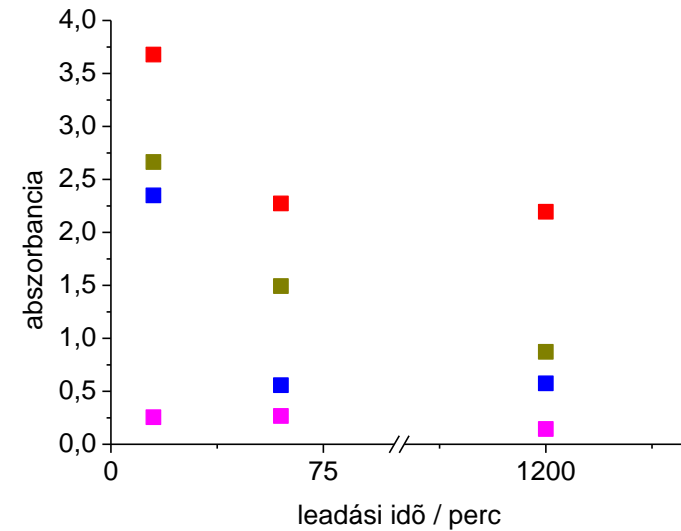
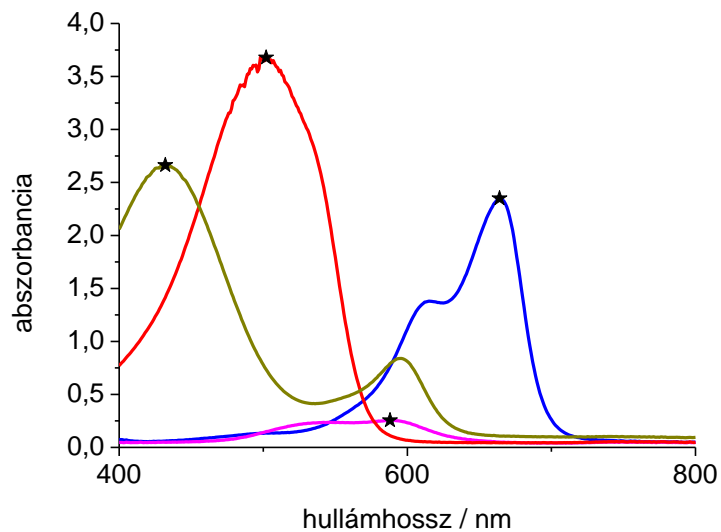
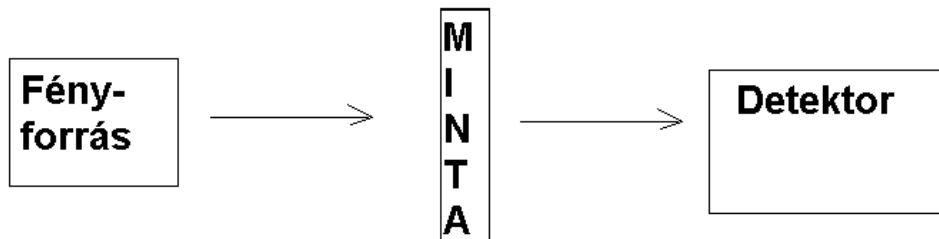
- A polimerből képzett gélek etanolban duzzadtak, míg vízben összezsugorodtak

Látható spektroszkópia (400-800nm)

Összefoglalás

- Polimerek és géljeik szintézise
- Szerkezetük azonosítása
- Tulajdonságaik vizsgálata

Köszönjük a figyelmet!

